

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 4PP/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324010262
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324010262.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom Mgr. Tomášom Uhrikom, v trestnej veci ods. A. B., pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona, o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.04.2024 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C. formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, súd návrh odsúdeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX v D., trvale bytom D., E. XXXX/X, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C., o podmienenečné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 6T/99/2022 zo dňa 17.01.2023 v trvaní 24 /dvadsaťštyri/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený A. B. podal dňa 18.03.2024 na Okresný súd Levice návrh na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil tým, že má vykonané dve tretiny trestu, po rozhovore s pedagógom spĺňa všetky podmienky vo výkone trestu. Bol za prácu a správanie niekoľkokrát odmenený. V prípade prepustenia má zabezpečenú prácu aj bývanie a zaradil by sa do riadneho života.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí navrhla zamietnuť návrh odsúdeného na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z hodnotenia ÚVTOS C. vyplýva, že do výkonu trestu odňatia slobody bol dodaný dňa 12.04.2022 príslušníkmi Policajného zboru do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody D.. Správanie a vystupovanie mal na požadovanej úrovni. Kontakt udržiaval s primárnou rodinou. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 10.05.2022 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol spočiatku umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Počas dočasného premiestnenia v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody D. v jednom prípade nadväzoval nedovolený kontakt. Iné nedostatky zaznamenané neboli. Pracovne bol zaradený na pracoviskách priemyselného a potravinárskeho charakteru a v intendančnom sklade ako robotník. Pracovnú morálku mal na požadovanej úrovni. Kontakt formou korešpondencie a telefonovania udržiaval s rodičmi. Návštevy a videonávštevy nežiadal.

Disciplinárne odmenený bol v jednom prípade, a to:
02.12.2022 - pochvalou za vzorné plnenie pracovných povinností.

Disciplinárne potrestaný nebol.

Dňa 15.02.2023 bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „A“. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. V jednom prípade porušil ústavný poriadok tým, že stratil preukaz na stravovanie. Voči osobám, s ktorými prichádzal do styku, zachovával zásady slušného správania. V kolektíve spoluodsúdených bol znášavlivý, konflikty nevyvolával. Osobnej a kolektívnej hygiene venoval dostatočnú pozornosť. Vo svojich osobných veciach si udržiaval poriadok na požadovanej úrovni. Funkciou z radov odsúdených poverený nebol. Svoj voľný čas trávil sledovaním televízie, počúvaním rozhlasu a hraním spoločenských hier. Pracovne zaradený bol na pracovisku s voľným pohybom vo vnútornej prevádzke ústavu vo vývarovni pre príslušníkov. Jeho pracovná morálka bola na požadovanej úrovni. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapájal. Písomný kontakt udržiaval s rodičmi. Nárok na návštevu si neuplatňoval. Kontakt formou telefonovania nevyužíval.

Disciplinárne odmenený bol po zmene diferenciačnej skupiny v jednom prípade, a to:

06.09.2023 - povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorné plnenie pracovných povinností.

Disciplinárne potrestaný nebol.

Dňa 06.11.2023 bol z dôvodu podozrenia vykonávania nedovolennej činnosti vyradený z pracoviska s voľným pohybom a bol umiestnený späť do diferenciačnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa v oblastiach edukácie a aktivít vo voľnom čase plnia čiastočne, v ostatných oblastiach sa plnia.

V oblasti vzdelávania sú ciele programu zaobchádzania zamerané na zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia formou individuálnych pohovorov, prednášok a besied s právnou tematikou. Do uvedených aktivít pedagogického pôsobenia sa sporadicky zapája. Pedagogicky je taktiež vedený k stanoveniu reálnych životných cieľov bez páchania trestnej činnosti a k zodpovednosti za svoje konanie. S odsúdeným sa podarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, menovaný verbálne proklamuje kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti.

V jeho správaní od zmeny diferenciačnej skupiny výraznejšie nedostatky zaznamenané nie sú. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní bez výhrad. Osobnej a kolektívnej hygiene venuje dostatočnú pozornosť. Vo svojich osobných veciach udržiava poriadok na požadovanej úrovni. Funkciou z radov odsúdených nie je poverený.

Resocializačné a výchovno-vzdelávacie programy sa v hodnotenom období nerealizovali.

Svoj voľný čas trávi najmä aktívnym oddychom a sledovaním televízneho vysielania. Väzenskú knižnicu nenavštevuje. Do aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa sporadicky zapája. Voľnú ponuku aktivít vo voľnom čase využíva. Nie je členom žiadneho záujmového krúžku.

Menovaný je pracovne zaradený na pracovisku potravinárskeho charakteru, kde má pracovnú morálku na požadovanej úrovni. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa zapája.

Disciplinárne odmenený bol po zmene diferenciačnej skupiny v jednom prípade, a to:

01.03.2024 - pochvalou za vzorné plnenie pracovných povinností.

Disciplinárne potrestaný doposiaľ nebol.

Kontakt formou korešpondencie a telefonovania udržiava s rodičmi. Návštevy a videonávštevy nežiada. Menovaný sa opakovane dopúšťal páchania trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. V minulosti bol dvakrát podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom ani v jednom prípade sa v skúšobnej dobe neosvedčil. Napriek skutočnosti, že v oblasti zaraďovania do práce si v troch prípadoch vytvoril podmienky na udelenie disciplinárnej odmeny, v oblastiach vzdelávania a aktivít vo voľnom čase jeho aktivita pri plnení programu zaobchádzania nedosahuje požadovanú úroveň. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá.

Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu v závere hodnotenia konštatuje, že neodporúča podmienené prepustenie.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 6T/99/2022 zo dňa 17.01.2023 súd zistil, že obvinený A. B. bol právoplatne uznaný vinným pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona, pričom bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uvedený trest vykonáva od 15.02.2024 s predpokladaným koncom trestu dňa 09.04.2025. Predtým vykonával trest uložený Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 0T/209/2021 vo výmere 12 mesiacov za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g/ Trestného zákona.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdený bol doposiaľ 16-krát súdne trestaný.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienenčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to po uplynutí zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú preukázanie polepšenia plnením povinností a správaním odsúdeného a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Podstatou podmienenčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdený po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon súčtu pomerných častí uložených nepodmienených trestov odňatia slobody, pričom ale nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok. Podľa názoru súdu odsúdený plnením svojich povinností a správaním počas doterajšieho výkonu trestu nepreukázal polepšenie, poukazujúc na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na prepustenie a neodporúča sa jeho podmienenčné prepustenie. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že aktivita odsúdeného pri plnení stanovených cieľov zaobchádzania v oblasti vzdelávania a aktivít vo voľnom čase nie je na požadovanej úrovni. S poukazom na uvedené skutočnosti je podľa názoru súdu zrejmé, že doposiaľ nemala izolácia odsúdeného od spoločnosti, spočívajúca vo výkone trestu, na neho dostatočný preventívny a výchovný účinok.

Zmysel podmienenčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienenčné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienenčné prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenčnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti,

doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Vzhľadom na uvedené nebolo u odsúdeného preukázané ani splnenie druhej z materiálnych podmienok a to, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné. Súd dospel k takémuto záveru aj s poukazom na odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopúšťal najmä majetkovej trestnej činnosti. Odsúdený má doposiaľ 16 záznamov v odpise registra trestov, pričom mu boli ukladané opakovane nepodmienečné tresty (v rámci odsúdenia pod sp. zn. T/33/2006 podmienený trest, ktorý bol následne nariadený), ktoré zjavne nesplnili svoj účel. Odsúdený už bol vo výkone trestu odňatia slobody a mal teda v minulosti možnosť preukázať, že výkon trestu splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Je potrebné poukázať na to, že odsúdený už bol v minulosti podmienčne prepustený uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 30PP/64/08, a to z dvoch trestov (Okresný súd Bratislava V sp. zn. T/33/2006, ako aj 2T/117/2007), pričom následne mu bolo nariadené vykonať zvyšky trestov, keďže sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia. Z uvedeného teda vyplýva, že odsúdený v minulosti porušil podmienky podmieneného prepustenia aj odsúdenia, pričom sa očakávalo, že počas skúšobnej doby bude viesť riadny život občana a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa nenaplnilo. Okrem uvedeného súd konštatuje, že u viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú druhovo totožnej trestnej činnosti, ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili.

Súd k odsúdeným uvádzanému dôvodu na podmienené prepustenie, že má zabezpečené zamestnanie po prepustení, konštatuje, že nemožno bez ďalších podkladov zo strany odsúdeného verifikovať údaj, že by odsúdený mohol byť zamestnaný. Súčasťou takéhoto podania malo byť i preukázanie skutočného záujmu potenciálneho zamestnávateľa o jeho zamestnanie a preukázanie schopnosti odsúdeného kryť náklady svojho živobytia po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. K vykonaniu takýchto dôkazov však súd nepristúpil, pretože mu neboli predložené a úlohou súdu nie je naprávať zlyhanie procesnej strany.

Súd podľa § 66 odsek 2 Trestného poriadku, prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a stupeň stráženia ústavu a má za to, že tento v súčasnosti zodpovedá miere prevýchovy odsúdeného a možnostiam jeho resocializácie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, má súd za to, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody až do riadneho skončenia výkonu uloženého trestu. Preto súd žiadosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného. V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zástupca, obhajca, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plynie samostatne. Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne. Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať. Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor. Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plynie obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť. Uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní. Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená.